

فصل اول: تعاون

درس اول: تعاون (۱)

مفاهیم پایه

۱. تعاون
۲. رابطه فرد با اجتماع
۳. تعاون در خانه و مدرسه
۴. موانع ایجاد همکاری و تعاون
۵. تعاون در محله

مفاهیم آموزشی

۱. تعاون

پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) اعضای جامعه را به اعضای بدن تشبیه کرده و فرموده‌اند: «جامعه با ایمان در درستی و مهربانی و ترجم با یکدیگر مانند بدن واحد است که هرگاه عضوی از آن به درد آید، اعضای دیگر نیز با آن عضو از طریق بیداری و تب ابراز همدردی می‌کنند.» بنابراین می‌توان گفت اعضای یک جامعه همه به **همکاری و همیاری** یکدیگر نیاز دارند و قرآن کریم از آن به **تعاون** در امور خیر یاد کرده است. تعاون به زبان ساده یعنی **همکاری و یاری رساندن به یکدیگر**.

مثال: کمک کردن به همسایه‌ای که به ناگهی وارد محله یا مجتمع مسکونی محل زندگی ما می‌شود تا بتواند سریع‌تر کارها را انجام دهد همکاری تعدادی از دانش‌آموزان یک کلاس با اولیای مدرسه برای تهیه گوشی هوشمند برای یکی از دانش‌آموزانی که شرایط مالی مناسبی ندارد برای شرکت کردن در کلاس‌ها و برنامه‌های مجازی مدرسه. در هر دو مثال بالا، تعاون و همکاری موجب رفع مشکلات و تسهیل کارها شده است. احساس مسئولیت و همکاری موجب می‌شود مشکلات زودتر برطرف شده و احساس صمیمیت بین افراد ایجاد شود. وظیفه انسانی همه افراد این است که در حل مشکلات به یکدیگر کمک کنند؛ زیرا ممکن است روزی برای هر شخصی اتفاق ناخوشایندی پیش بیاید و در چنین مواقعی است که از دیگران انتظار کمک وجود دارد.

۲. رابطه فرد با اجتماع

یادآوری: همه انسان‌ها در مقابل خداوند متعال نسبت به خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنند، مسئول هستند.

- انسان موجودی اجتماعی و مسئول
- ۱- نمی‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند.
 - ۲- نمی‌تواند نسبت به آنچه در جامعه می‌گذرد و اتفاقاتی که برای دیگران می‌افتد بی تفاوت بماند.

۳. تعاون از نگاه قرآن

دین اسلام در زمینه رابطه فرد با اجتماع پیام و دستوراتی دارد.

امیرالمؤمنین علی (ع)

از پیامبر اکرم (ص) شنیدم که فرمود:

کسی که یک مشکل از مؤمنی رفع کند،

مانند کسی است که تمام عمرش را به

عبادت سیری کرده است.

وسائل الشیعه، جلد ۱۱

تعاونوا علی البر و التقوی و

لا تعاونوا علی الاثم و العدوان

- در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری

کنید؛ و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید

سوره مائد، آیه ۲

طبق این آیه خداوند از ما خواسته است که در کارهای نیک به یکدیگر کمک کنیم، اما در امور ناپسند گناه و ستمکاری، همکاری نکنیم. یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده، **تعاون** است.

مفهوم همکاری نکردن با کسی در گناه

اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام داد او را تشویق نکنیم.
 طوری رفتار نکنیم که با فرد گناه‌کار موافق هستیم.
 مقدمه انجام آن گناه را برای خود یا دیگران فراهم نکنیم.

جلوه‌ها و شکل‌های مختلف تعاون عبارت‌اند از: ۱- اظهار دوستی و محبت، ۲- همدلی و خوشحال کردن یکدیگر، ۳- هدیه دادن، ۴- کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان انسان‌ها، ۵- عیادت از بیمار، ۶- قرض دادن، ۷- رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آن‌ها در گرفتاری‌ها، ۸- مشارکت کردن برای رفع نیازهای مالی فقرا، ۹- امر به معروف و نهی از منکر و ...

۴ تعاون در خانه و مدرسه

همکاری و همدلی در خانواده باعث می‌شود که: ۱- صمیمیت، ۲- محبت بیشتری بین اعضای خانواده ایجاد شود. تقسیم وظایف و مسئولیت نتایجی را به همراه دارد: ۱- هر عضوی از خانواده احساس می‌کند که مفید است. ۲- همه کارهای خانه بر دوش یک نفر قرار نمی‌گیرد.

پیامبر اکرم (ص) و امانان بزرگوار با اعضای خانواده خود در چه کارهایی همکاری می‌کردند؟
 دوشیدن شیر چارباغان - آسیاب کردن گندم - نظافت خانه
 شایسته است علاوه بر اعضای خانواده، با اقوام و خویشاوندان نیز در کارهای نیک، احساس همدلی و همکاری داشته باشیم؛ یعنی ۱- در زمان‌های لازم به یاری یکدیگر بشتابیم. ۲- نسبت به گرفتاری‌ها و مشکلات هم بی‌تفاوت نباشیم.

تعاون در مدرسه

تعاون تنها مربوط به محیط خانه نیست. احتمالاً شما تاکنون همکاری‌های زیادی را در مدرسه تجربه کرده‌اید. برخی از نمونه‌های تعاون در مدرسه عبارت‌اند از:

- ۱- همکاری در نظافت کلاس و مدرسه
 - ۲- کمک به هم‌کلاسی‌هایی که در درس ضعیف هستند.
 - ۳- همکاری در مراسم صبحگاهی
- شما همچنین می‌توانید با همکاری بعضی از دوستانتان در کارهای فرهنگی مدرسه مشارکت کنید؛ برای مثال تهیه روزنامه دیواری، تشکیل گروه سرود، به وجود آمدن گروه‌هایی برای ایجاد آمادگی جهت جشن‌های دهه فجر و ...

۵ تعاون در محله

تعاون علاوه بر محیط‌هایی چون خانه و مدرسه در یک محله نیز می‌تواند وجود داشته باشد. همدلی و همکاری بین افراد محل باعث ایجاد **صمیمیت** و **همبستگی** و همچنین انجام بهتر کارها می‌شود.

برخی از جلوه‌های تعاون در محله عبارت‌اند از: ۱- عیادت از همسایه بیمار، ۲- کمک و خوشامدگویی به همسایه جدید، ۳- همکاری در نظافت و پاکیزگی محله و مراقبت از اموال عمومی، ۴- همکاری در جشن‌ها یا مراسم مختلف در دین اسلام به محبت و توجه به همسایه سفارش شده است؛ برای مثال امام صادق (ع) می‌فرماید: «با همسایه‌ات خوش رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.» (بخارالانوار، جلد ۷۳)

نکته: مساجد، حسینیه‌ها، دفاتر شوراهای اسلامی و شورای حل اختلاف، پایگاه بسیج، خانه‌های ریش سفیدان و معتمدان محل، مکان‌هایی هستند که می‌توانند به همبستگی و همکاری بیشتر بین افراد محله کمک کنند.

۶ موانع ایجاد همکاری و تعاون

برخی عوامل که مانع از همکاری و تعاون می‌شود عبارت‌اند از: خودخواهی، دنیاطلبی، وسوسه‌های شیطانی، ناتوانی در برقراری روابط صحیح، عدم همدلی، عدم روحیه تعاون و همکاری، نداشتن مهارت و آموزش‌های لازم و کافی در تعاونی‌ها، حسادت و عداوت و دشمنی.

تمرین ۴

درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.

درست	نادرست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
- ۱- تعاون، به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر (بزرگ - شاعر شهید ربانی - دی ۱۳۰۰)
 - ۲- در دین اسلام به محبت و توجه به همسایه بسیار سفارش شده است.
 - ۳- تعاون تنها در سطح خانواده و خویشاوندان صورت می‌گیرد. (بابل - مدرسه فرزندان - دی ۱۳۸۰)
 - ۴- اینکه پدر خانواده برای صبحانه نان می‌خرد و فرزندان در تهیه جای و بهن کردن سفره کمک می‌کنند، نوعی تعاون است.

ب) جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

- ۵- دین اسلام در زمینه رابطه فرد با ... پیام‌ها و دستوراتی دارد.
 ۶- همکاری و همدلی در خانواده باعث ... بیشتر بین اعضای خانواده می‌شود. (تهران - مدرسه سما (۲) - ری ۹۹)
 ۷- با تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها، هر عضوی از خانواده احساس می‌کند که ... است.
 ۸- همکاری نکردن در ... یعنی اگر کسی کار ناپسند انجام می‌دهد، ما او را تشویق نکنیم.

ج) وصل کنید.

- ۹- رابطه بین عبارت‌ها را پیدا کرده و موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.
 الف) کمک و خوشامدگویی به همسایه جدید
 ب) کمک کردن به پدر و مادر برای آماده شدن جهت شرکت در مهمانی آخر هفته
 ج) همکاری در مراسم صبحگاهی
- تعاون در مدرسه
 - تعاون در خانه
 - تعاون در محله

د) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۱۰- چرا ما انسان‌ها نمی‌توانیم نسبت به دیگران بی‌تفاوت باشیم؟

۱۱- دو مثال از همکاری پیامبر (ص) و امامان بزرگوار با اعضای خانواده‌شان را بنویسید.

۱۲- دو مورد از جلوه‌های تعاون را بنویسید. (اصفهان - مدرسه غرر - شهریار ۱۴۰۱)

۱۳- تعاون ممکن است در چه سطح‌هایی صورت بگیرد؟

۱۴- علاوه بر اعضای خانواده چه کسانی برای همکاری شایسته‌ترند؟

۱۵- انسان‌ها نسبت به چه کسانی و چه چیزهایی مسئول هستند؟

۱۶- چهار مورد از جلوه‌های تعاون در محله را نام ببرید.

۱۷- خداوند در سوره مائده در زمینه رابطه فرد با اجتماع چه فرموده است؟

۱۸- همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟ (تبریز - شاهر مصطفیان - غرر ۱۴۰۰)

۱۹- قایده تقسیم وظایف و مسئولیت در خانواده چیست؟

۲۰- جمله زیر را کامل کنید.

- از آن جایی که انسان هم موجودی اجتماعی و هم ...

۲۱- سخن حضرت علی (ع) را در زمینه رابطه فرد با اجتماع که از پیامبر نقل کرده‌اند بنویسید.

۲۲- به ساحل کمک کنید تا برای هر یک از جلوه‌های تعاون در جدول زیر دو مورد را بیان کند. (تهران - مدرسه خورشیدان - ری ۱۴۰۰)

در خانه	در مدرسه
۱-	۱-
۲-	۲-

۲۳- دو مورد از تجربیات خودتان را در مورد همکاری در محله بنویسید.

۲۴- همکاری در مدرسه به چه صورت‌هایی نمایان می‌شود؟

۲۵- با توجه به آیه، جدول را کامل کنید.
«تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ»

الف) همکاری — در کارهای	۱- ۲-
ب) عدم همکاری — در کارهای	۱- ۲-

۲۶- به نظر شما آیا درست است که در خانه، همه کارها بر دوش یک نفر باشد؟ دلیل خود را بیان کنید. (فهرم آیار - آزمون: هماهنگ استانی - قرارداد ۹۸)

۲۷- فاطمه دانش آموز کلاس هشتم است. در کلاس آن‌ها مریم و شادی با هم قهر بودند. سارا با تلاش فراوان آن‌ها را با هم آشتی داد. او همچنین با کمک دیگر دانش آموزان یک گروه معلم‌یار تشکیل داده و به دانش آموزانی که در درس ضعیف هستند کمک می‌کنند. سارا هر هفته به دیدن پدر بزرگ و مادر بزرگش می‌رود و در بعضی از امور منزل مانند جارو کردن منزل به آن‌ها کمک می‌کند. (بابل - مدرسه خمرانگان - دی ۱۳۰۰)

الف) دو نوع از کارهای سارا که نشان دهنده تعاون است را بنویسید.

ب) کارهایی که سارا انجام می‌دهد، چه تأثیری در روابط او با دیگران دارد؟

۲۸- به نظر شما چه عواملی مانع از همکاری و تعاون می‌شود؟ مثال بزنید.

۲۹- به نظر شما چگونه مساجد می‌توانند به همبستگی و همکاری افراد محله کمک کنند؟

سؤال تمرین	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	
کد مفاهیم کلیدی	۱	۵	۴	۴	۲	۴	۴	۳	۵	۴	۴	۳	۵	۴	۲	۵	۲	۴	۳	۴	۲	۴	۵	۴	۲	۴	۴	۳	۴	۵

نمبره ۲۰

آزمون دی ماه

مدت: ۷۵ دقیقه

بخش اول: اجتماعی

۱- با توجه به متن به سؤالات زیر پاسخ دهید. (۱/۲۵ نمره)

در محله باغ پسته بر، یکی از محلات قدیمی و اصیل منطقه دوازده در منطقه عودلاجان است. هر سال مرسوم است که در اعیاد ماه شعبان، جوانان محله گرد هم جمع می‌شوند و برای برگزاری جشن برنامه‌ریزی می‌کنند. امسال نیز به رسم هر سال این برنامه‌ریزی‌ها انجام شده و آنها قصد دارند علاوه بر بخش شیرینی در محله، به عیادت از سالمندان محله و خانواده شهدا بروند.

الف) دو نمونه از همکاری و تعاون جوانان در این محله را نام ببرید.

ب) اگر شما جزئی از این محله بودید، برای بالاتر بردن سطح تعاون چه فعالیت دیگری انجام می‌دادید؟ (ذکر یک مورد کافی است.)

ج) این قبیل فعالیت‌ها چه فایده یا کارکردی برای جامعه دارد؟ (ذکر دو مورد کافی است.)

۲- ابتدا وقف و اتفاق را تعریف کنید و سپس تفاوت هر کدام از آن‌ها را بیان کنید. (۰/۲۵)

۳- مشخص کنید هر کدام از موارد زیر کدام یک از انواع همکاری است. (۱)

الف) میرزا احمد کمالی تمام محصولات باغ سیب خود را به کودکان شیرخوارگاه آمنة اختصاص داده است.

ب) خانواده حلما برای زلزله‌زدگان بوشهر پتو و مایحتاج اولیه جمع‌آوری کردند و به آنجا ارسال کردند.

ج) دکتر نورافشار خانه شخصی خود را بعد از مرگ خود به ساخت بیمارستان اختصاص داد و در دوره کرونا بهترین عملکرد را در ایران داشت.

د) مؤسسه کودکان فرشته‌اند، یکی از مؤسسات موفق در زمینه شادسازی کودکان بیمار است.

۴- شرکت‌های تعاونی با کارکرد اقتصادی را تعریف کنید. مهم‌ترین اصول حاکم بر این شرکت‌ها را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است.) (۱)

۵- تصور کنید شما تمایل دارید برای انتخابات ریاست جمهوری کاندید شوید. چه مراحل را باید طی کنید؟ (تا پایان رأی‌گیری توضیح دهید.) (۱/۵)

۶- منظور از مراسم تحلیف چیست و چه کسانی در آن شرکت می‌کنند؟ (۱)

۷- دو وظیفه از وظایف مهم دولت (قوه مجریه) را بیان کنید. (فقط نام ببرید.) (۰/۵)

۸- مهم‌ترین هزینه‌ها و درآمدهای دولت شامل چه مواردی می‌شود؟ (۱)

بخش دوم: جغرافیا

۹- جملات صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) دلتا زمین‌های مناسبی برای کشاورزی بوده و جمعیت انبوهی را در خود جای داده‌اند. (۰/۲۵)

ب) تنگه هرمز یک آبراهه بین‌المللی است که همه کشورهای حق دارند بر طبق قوانین رفت و آمد در تنگه‌ها یا گشتی از آن عبور کنند. (۰/۲۵)

ج) وجود کوه‌های آتشفشان و زمین‌لرزه و سونامی از ویژگی‌های ناهمواری‌های جوان است. (۰/۲۵)

د) سرزمین‌های مجاور دریاها از دریای سرخ تا جزیره تابوان در شرق چین آب و هوای قاره‌ای یا بری دارد. (۰/۲۵)

ه) یکی از جلگه‌های پهناور آسیا جلگه بزرگ چین در شرق آسیاست که از آب‌رفت رود گنگ پدیده آمده است. (۰/۲۵)

۱۰- گزینه صحیح را مشخص کنید.

(۱) رشته کوه های اورال مرز میان کدام قاره ها است؟ (۰/۲۵)

الف) آسیا و آفریقا

ج) اروپا و آفریقا

(۲) زمستان های معتدل و پرباران و تابستان های گرم و خشک از ویژگی های کدام آب و هوا است؟ (۰/۲۵)

الف) مدیترانه ای

ج) قطبی

(۳) وسیع ترین و پرجمعیت ترین قاره های جهان به ترتیب کدامند؟ (۰/۲۵)

الف) آسیا - آفریقا

ج) آسیا - آسیا

(۴) کدام کشور آسیایی جزو (بیرهای اقتصادی آسیا) تیبستند؟ (۰/۲۵)

الف) کره جنوبی

ج) سنگاپور

(۵) تحولات اقتصادی در آسیا موجب شده است که مانند دیگر نقاط جهان از روستا به شهرها گسترش بسیاری پیدا کنند. (۰/۲۵)

الف) مهاجرت

ج) تجارت

۱۱- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

(۱) یکی از مسائل مهم منطقه جنوب غربی آسیا است که گاهی باعث اختلافات و نزاع هایی بین کشورهای این منطقه شده است. (۰/۲۵)

(۲) سرزمین های مشرق جنوب و جنوب شرقی آسیا که در معرض قرار دارند آسیای سبز را تشکیل می دهند. (۰/۲۵)

(۳) متراکم ترین منطقه جهان از نظر جمعیت است. (۰/۲۵)

(۴) مهم ترین محصول کشاورزی در قاره آسیا است که غذای اصلی مردم آسیا را تشکیل می دهد. (۰/۲۵)

۱۲- به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

(۱) چرا جنوب غرب آسیا منطقه ای پر تنش است؟ (دو مورد بنویسید.) (۱)

(۲) دو کشور از کشورهای عمده صادرکننده نفت در منطقه جنوب غرب آسیا را نام ببرید. (۰/۵)

(۳) اصطلاحات زیر را تعریف کنید. (۱)

الف) اطلس:

ب) اوراسیا:

بخش سوم: تاریخ

۱۳- جاهای خالی را با واژه مناسب پر کنید. (۱)

الف) ابوبکر خلیفه اول. را به جانشینی خود انتخاب کرد.

ب) معاویه، پسر ابوسفیان از زمان خلافت به حکومت شام (سوریه امروزی) رسید.

ج) منصور، دومین خلیفه عباسی شهر را تأسیس کرد و آن را پایتخت عباسیان قرار داد.

د) وزیران ایرانی در دوران دولت های ایرانی - اسلامی از خاندان های مهمی چون بلعمی و بودند.

۱۴- عبارت درست و نادرست را مشخص کنید. (۱)

الف) فردوسی شاعر بزرگ ایرانی سرودن شاهنامه را از اوایل دوران سامانی آغاز کرد. ()

ب) پس از شکست ایرانیان از مسلمانان در نبرد نهاوند یزدگرد سوم در مرو توسط آسیابانی به قتل رسید. ()

ج) حضرت علی (ع) سپاهیان معاویه در نبرد صفین را ظالمین نامید. ()

د) در جنگ های احد و خندق این مسلمانان بودند که مورد حمله مشرکان قرار گرفتند. ()

۱۵- گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۰/۵)

۱) کدام گزینه در جهان اسلام به عنوان اعلام تأسیس رسمی حکومت اسلامی در مدینه می باشد؟

الف) پیمان برادری

ج) پیمان نامه سیاسی

۲) کدام دو دولت زیر نقش بسیار زیادی در رشد زبان فارسی داشتند؟

الف) سامانی - آل بویه

ج) آل بویه - صفاریان

۱۶- مستقل و نیمه مستقل بودن دولت های ایرانی - اسلامی زیر را مقابل آن ها بنویسید. (۰/۵)

آل بویه / صفاریان:

سامانیان / طاهریان:

۱۷- چگونه شرایط مناسبی در ایران برای تشکیل دولت های ایرانی - اسلامی فراهم شد؟ (۰/۵)

۱۸- هر آنچه در مورد شخصیت های زیر می دانید بنویسید. (۱)

الف) ابن مقفع (روزبه ایرانی):

ب) عبدالله بن زیاد:

۱۹- تبرد قادسیه برای ایرانیان چه نتیجه ای داشت؟ کدام سردار ایرانی در این تبرد کشته شد؟ (۰/۵)

۲۰- نام دو خاندان مهم ایرانی در دوران خلافت عباسی را بنویسید. (۰/۵)

۲۱- اقوام غیر عرب از جمله ایرانیان در دستگاه اموی چه جایگاهی داشتند؟ توضیح دهید. (۰/۵)

سؤال تمرین	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
کدام فهم کلیدی	۵	۷	۸	۱۴	۱۵	۱۷	۲۱	۲۳	۱۰۸	۱۰۴	۱۱۸	۱۱۴	۱۱۵	۱۰۴	۵۶	۵۱	۵۳	۵۸	۵۷	۶۶	۷۱

آزمون در صفا

۱- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

(الف) به زبان ساده یعنی پیش بینی دخل و خرج. (۰/۵ نمره)

(ب) پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی است. (۰/۵)

(پ) قاره آفریقا از سواحل دماغه امید نیک امتداد یافته است. (۰/۵)

(ت) سلجوقیان با توسعه قلمرو خود به سمت زبان فارسی را در رواج دادند. (۱)

(ث) بلندترین قله جهان نام دارد. (۰/۵)

(ج) وسیع ترین و پرجمعیت ترین قاره جهان نام دارد. (۰/۵)

(چ) مقدس ترین شهرهای مسلمانان و هستند. (۱)

(ح) دو کشور و در اروپا صادرکننده محصولات لبنی و گوشتی هستند. (۱)

(خ) یکی از کارهای ارزشمند تشویق هلاکو به ساختن رصدخانه مراغه بود. (۰/۵)

(د) قاره آمریکا به دو قسمت و تقسیم می شود. (۱)

۲- درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید.

(الف) رشد جمعیت در اروپا رو به افزایش است. (۰/۵)

(ب) مهم ترین کشور صنعتی آسیا چین است. (۰/۵)

(پ) نود درصد مردم منطقه جنوب غرب آسیا مسیحی هستند. (۰/۵)

(ت) استرالیا و اقیانوسیه، کم وسعت ترین و پرجمعیت ترین قاره های مسکونی جهان هستند. (۰/۵)

(ث) آلب ارسلان در نبرد ملازگرد توانست رومیان را شکست دهد و امپراتوری روم شرقی را به اسارت بگیرد. (۰/۵)

(ج) نژاد اروپاییان سفید پوست است. (۰/۵)

۳- گزینه صحیح را انتخاب کنید.

(الف) آخرین پادشاه سامانی که بود؟ (۰/۵)

(۱) ابوبکر (۲) یزدگرد سوم

(۳) خسرو پرویز (۴) منصور

(ب) خلیفه عباسی لقب «سلطان رکن الدین» را به چه کسی داد؟ (۰/۵)

(۱) سلطان محمود (۲) آلب ارسلان

(۳) ملک شاه (د) طغرل

(ب) شاه رخ پسر تیمور کدام شهر را به عنوان پایتخت تیموریان قرار داد؟ (۰/۵)

(۱) نظامیه (۲) سلطانیه

(۳) سمرقند (۴) هرات

(ت) اوراسیا به کجا گفته می شود؟ (۰/۵)

(۱) اروپا - آفریقا (۲) اروپا - استرالیا

(۳) اروپا - آسیا (۴) اروپا - آمریکا

(ث) مرکز خلافت امویان در شهر بود. (۰/۵)

(۱) شام (۲) تبریز

(۳) نهاوند (۴) تبسغون

۴- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

(الف) پرخاشگری نتیجه چیست؟ (۰/۵)

(ب) انفاق چیست؟ (۰/۵)

ص ☐ غ ☐
ص ☐ غ ☐
ص ☐ غ ☐
ص ☐ غ ☐
ص ☐ غ ☐
ص ☐ غ ☐

ب) اصل مهم باسنا را توضیح دهید. (۱)

ت) ۲ مورد از انواع ناهمواری‌های قاره آسیا را نام ببرید. (۱)

ث) ۲ مورد از پرجمعیت‌ترین کشورهای جنوب غرب آسیا را نام ببرید. (۰/۵)

ج) غذای اصلی مردم آسیا چیست؟ چند درصد این محصول در آسیا تولید می‌شود؟ (۰/۵)

چ) ۲ مورد از تواجی پست و خشک جنوب غربی آسیا را نام ببرید. (۱)

ح) کدام رشته‌کوه‌ها چین‌خوردگی‌های جوان آمریکای شمالی و جنوبی را تشکیل می‌دهند؟ (۱)

۵- پاسخ کامل دهید.

الف) کدام عوامل موجب پیشرفت و توسعه آمریکای شمالی شده‌اند؟ (۱/۵)

سؤال تمرین	۱	۲	۳	۴	۵
کدام‌فاهیم کلیدی	۱۰۵، ۹۷، ۸۱، ۳۴، ۲۵ ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۳۲، ۱۳۱، ۱۱	۷۰، ۱۱۹، ۱۱۴، ۸۱ ۱۵۴، ۱۳۰، ۱۲۹	۷۰، ۱۱۹، ۱۱۴، ۸۱ ۱۵۴، ۱۳۰، ۱۲۹	۷۰، ۱۱۹، ۱۱۴، ۸۱ ۱۵۴، ۱۳۰، ۱۲۹	۷۰، ۱۱۹، ۱۱۴، ۸۱ ۱۵۴، ۱۳۰، ۱۲۹

آزمون خرداد ماه

۲۰ نمره

مدت: ۶۰ دقیقه

(اصفهان - مدرسه الزهرا (س) و نیکان - خرداد ۱۴۰۴)

درست نادرست

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

الف) درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. (۷/۲۵ نمره)

- ۱- سلجوقیان پس از پذیرش اسلام به ماوراءالنهر مهاجرت کردند.
- ۲- پس از هلاکوخان پسرش شاهرخ به حکومت رسید.
- ۳- قاره آسیا از طریق کانال سوئز از آمریکای شمالی جدا می‌شود.
- ۴- جزیره جاوه در اندونزی متراکم‌ترین منطقه جهان از نظر جمعیت است.
- ۵- هلند و دانمارک از تولیدکنندگان و صادرکنندگان بزرگ فرآورده‌های گوشتی و لبنی هستند.
- ۶- توده کوهستانی قدیمی آپالاش در شرق آمریکای شمالی قرار دارد.
- ۷- جلگه بین‌النهرین از آبرفت رودهای سند و گنگ به وجود آمده است.

ب) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (۲/۲۵)

- ۸- زبان رسمی استرالیا و نیوزلند است.
الف) فرانسوی ب) لاتین ج) انگلیسی د) اسپانیایی
- ۹- طولانی‌ترین رود جهان در کدام قاره قرار دارد؟
الف) آسیا ب) آفریقا ج) اروپا د) آمریکا
- ۱۰- آب‌وهوای کدام کشور اروپایی مؤثر از جریان دریایی گلف استریم است و چه نتیجه‌ای دارد؟
الف) انگلیس، سردی هوا ب) انگلیس، ملایم شدن هوا
ج) مجارستان، سردی هوا د) مجارستان، ملایم شدن هوا
- ۱۱- «بیرهای اقتصادی آسیا» لقب کدام کشورها است؟
الف) مجارستان، ایران، عمان، تایوان ب) کره جنوبی، تایوان، بنگلادش
ج) هنگ‌کنگ، تایوان، ایران د) کره جنوبی، هنگ‌کنگ، تایوان، سنگاپور
- ۱۲- وزیر غارازان خان و اولجایتو چه کسی بود؟
الف) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی ب) خواجه نصیرالدین توسی
ج) هلاکوخان د) خواجه نظام‌الملک
- ۱۳- طولانی‌ترین رود در قاره آسیا چه نام دارد؟
الف) می‌سی‌سی‌پی ب) نیل ج) یانگ تسه کیانگ د) آمازون
- ۱۴- حدود دو سوم ذخایر شناخته‌شده نفت جهان در این منطقه قرار دارد.
الف) شرق آسیا ب) جنوب شرقی آسیا ج) شمال غربی آسیا د) جنوب غربی آسیا
- ۱۵- او در نبرد ملازگرد در سال ۴۶۳ ق رومیان را شکست داد و امپراتور روم شرقی را به اسارت گرفت.
الف) آلپ ارسلان ب) ملکشاه ج) طغرل د) سلطان مسعود
- ۱۶- در دوره پادشاهی ملکشاه محدوده جغرافیایی ایران با کدام دوره برابری می‌کرد؟
الف) سامانیان ب) ساسانیان ج) سلجوقیان د) صفاریان

ج) جای خالی را از بین کلمات داده شده کامل کنید. (۱/۵)

- ۱۷- یکی از مهم‌ترین بنادر استرالیا نام دارد که از مراکز مهم صنایع کشتی‌سازی است. (ملبورن - پورتو)
- ۱۸- تنها چین‌خوردگی مهم قاره آفریقا در شمال غربی آن قرار دارد. (کنیا - اطلس)
- ۱۹- مهد ادیان الهی و کانون توجه مسلمانان، مسیحیان و یهودیان است. (جنوب غربی آسیا - فلسطین)
- ۲۰- ژاپن و روسیه عضو کشورهای هستند. (بریکس - گروه هشت)
- ۲۱- خواجه فضل‌الله همدانی به عنوان به دربار ایلخانان راه یافت. (پزشک - فیلسوف)
- ۲۲- پایتخت سلطان ملکشاه سلجوقی بود. (تبریز - اصفهان)

۵ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۴/۵)

- ۲۳- خلیفه عباسی، به طغرل چه لقبی داد؟
- ۲۴- قیام سرپداران توسط تعالیم چه کسانی و در کجا شروع شد؟
- ۲۵- فلات‌های بلند آسیا به ترتیب از غرب به شرق:
- ۲۶- کشورهای مانند ترکیه و امارات چگونه توانسته‌اند اقتصاد خود را متحول کنند؟
- ۲۷- مناطق مرکز و شرق اروپا چه نوع آب و هوایی دارند؟
- ۲۸- بیابانی در آمریکای شمالی نام ببرید.
- ۲۹- دلتاها در معرض چه خطراتی هستند؟
- ۳۰- آبراهه مهم بین‌المللی در سواحل جنوبی ایران چه نام دارد؟
- ۳۱- مسلمانان در قاره اروپا بیشتر در کدام منطقه زندگی می‌کنند؟

۵ به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

- ۳۲- پرجمعیت‌ترین شهرهای آسیا را نام ببرید. (۱)
- ۳۳- عوامل توسعه نیافتگی قاره آفریقا چیست؟ (یکی را به دلخواه توضیح دهید). (۱)

- ۳۴- از رودخانه‌های اروپا در چه زمینه‌هایی استفاده می‌شود؟ (۱)
- ۳۵- دلایل جذب گردشگر در استرالیا و نیوزلند چیست؟ (دو مورد). (۱)
- ۳۶- آسیای خشک چه محدوده‌ای از قاره آسیا را شامل می‌شود؟ (۱)

- ۳۷- جزایر مهم ایران در خلیج فارس را نام ببرید و بگویید از چه نظر اهمیت دارند؟ (۱)
- ۳۸- انصار و مهاجرین چه کسانی هستند؟ (۱)

- ۳۹- چرا سلجوقیان ناگزیر شدند از وزیران ایرانی استفاده کنند؟ (۱)
- ۴۰- باسای چنگیزی چه بود؟ (۱)

۴۱- جدول را کامل کنید. (۱)

نام قاره	آمریکای شمالی	آمریکای جنوبی
زبان		
چین خوردگی‌های جوان		

سؤال آزمون	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	
کد مفاهیم کلیدی	۸۱	۹۶	۱۰۴	۱۱۰	۱۱۰	۱۳۲	۱۴۴	۱۱۷	۱۵۶	۱۳۷	۱۲۷	۱۱۴	۱۰۱	۱۰۶	۱۲۲	۸۱	۸۱	۱۲۷	۱۳۵	۱۱۹	۱۱۴	۹۸	۸۱	۸۱	۹۳	۱۰۵	۱۲۰	۱۲۷	۱۴۵	۱۰۶	۱۲۲

سؤال آزمون	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱
کد مفاهیم کلیدی	۱۳	۱۱۰	۱۴۱	۱۲۸	۱۸۵	۱۰۹	۱۲۲	۵۴	۸۴	۸۹	۱۴۸

